

landsk undersøgelse, som blev offentliggjort i det videnskabelige tidsskrift British Journal of Nutrition i april 2007. Undersøgelsen viste, at ammende kvinder, som hovedsageligt spiste økologisk, havde et større indhold af de sundhedsfremmende CLA og TVA fedtsyrer i deres brystmælk, end andre ammende kvinder.

■ MINDRE MEDICIN OG NUL GENSPLEJSNING

Reglerne for behandling af sygdomme i de økologiske bedrifter adskiller sig væsentligt fra den almindelige lovgivning på området. Økologiske dyr må kun behandles med medicin, når en dyrlæge har tilset dyret, stillet diagnosen og ordineret den nødvendige behandling. Og når en økologisk ko har fået medicin, skal dens mælk holdes borte fra mejeriet i dobbelt så lang tid, som det gælder for konventionelle køer.

Et af de bærende principper i økologisk landbrug er, at landmændene ikke må benytte sig af gensplejsede afgrøder, hverken på markerne eller i foderet. Det betyder, at den økologiske produktion er garanteret uden brug af gensplejsning. Almindelige køer bliver derimod fodret med blandt andet gensplejset soja og andre importerede gensplejsede produkter.

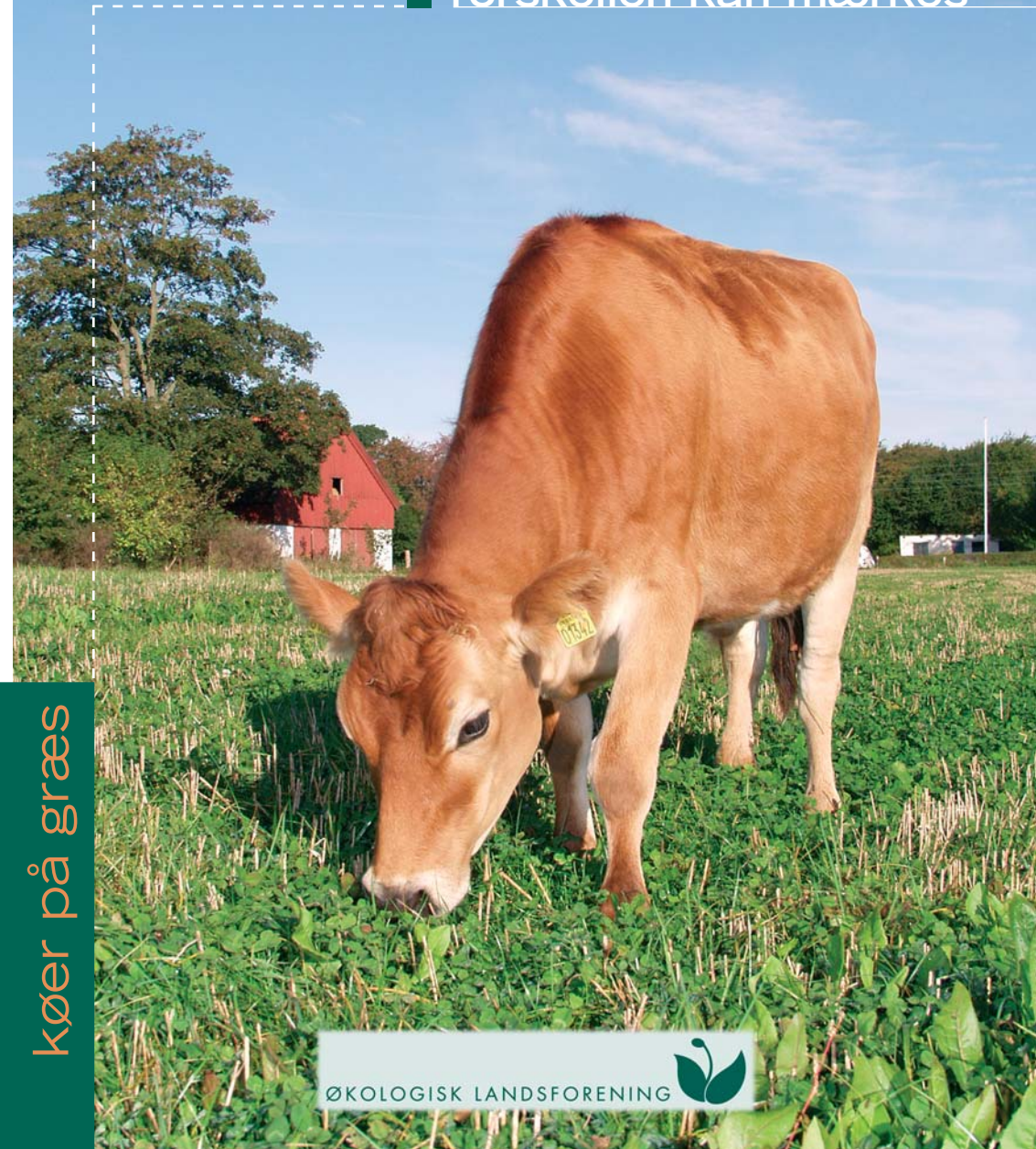
■ FODER OG SUNDHED

Økologisk kvæg må kun få økologisk foder. Dog må en del af foderet stamme fra marker, som er under omlægning til økologi. Køerne skal desuden have minimum 60 procent af deres foder som grovfoder hver dag. Det kan for eksempel være græs og ensilage (konserverede afgrøder). Grovfoderet betyder meget for køernes velvære, fordi køerne er drøvtyggere og har brug for fiberrig kost til at holde vommen i topform.

Foderet er årsag til, at der i både danske og udenlandske undersøgelser er fundet flere sundhedsgavnige stoffer som E-vitamin og omega 3 fedtsyrer i økologisk mælk end i konventionel.

Senest er den gavnlige effekt af økologisk mælk og kød dokumenteret i en hol-

■ forskellen kan mærkes



KILDER

Bekendtgørelse om økologiske fødevarer, Fødevareinspektariatet

Vejledning om Økologisk Jordbrugsproduktion, Plantedirektoratet

Bekendtgørelse om sundhedsrådgivningsaftaler for kvæg- og svinebesætninger (304 af 11.5.1995)

Bekendtgørelse om beskyttelse af kalve (999 af 14.12.1993)

Økologisk Landsforening, faglig afdeling
Dyrenes Beskyttelse, www.dyrenes-beskyttelse.dk
British Journal of Nutrition, Volume 97, Issue 04, April 2007.

Justitsministeriets vejledning om Rådets forordning om beskyttelse af dyr under transport, http://147.29.40.90/_GETDOC/

C20060014560-REGL



Økologisk Landsforening

Frederiksgade 72 • 8000 Århus C

Tlf. 87 32 27 00

www.okologi.dk

Udgivet af Økologisk Landsforening med støtte fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri • Layout: ph7 kommunikation www.ph7.dk • Foto: S. 1, 2& 3: Peder Hovgaard; S. 2n, 4: Morten Telling.

køer på græs



kvæg: forskellen kan mærkes



NATURLIG ADFÆRD

Økologiske malkekøer er mere under åben himmel end de konventionelle. I det økologiske landbrug bliver der lagt vægt på, at dyrene har mulighed for at udfolde deres naturlige adfærd, og det betyder for køernes vedkommende, at de skal have lov til at græsse på markerne, så længe vejret tillader. Typisk mindst 150 dage om året. Når de er på stald, skal de økologiske køer desuden have adgang til daglig motion, et blødt leje samt frisk luft, og der skal være mindst 6 kvadratmeter gulv til hver ko. Til sammenligning er det kun omkring 60 procent af de konventionelle malkekøer, som kommer på græs en del af året. Resten tilbringer både sommer og vinter i en stald, som ikke skal leve op til de samme høje krav som en økologisk stald.. Tilmed er det en faldende andel af de konventionelle køer, der kommer på græs om sommeren.



MÆLK OG OKSEKØDS-PRODUKTION

Væsentlige forskelle mellem konventionel og økologisk produktion

■ Krav og regler	Økologisk kvæg	Konventionelt kvæg
Arealkrav til voksne dyr	Ja. Fastsat i lovgivningen for økologi: mindst 6 m ² pr. ko.	Nej. Men der er lavet byggeanbefalinger, som også lever op til de økologiske mindstekrav.
Krav om blødt leje til alle dyr	Ja. Så meget strøelse, at det kan forme sig efter dyrets krop.	Den almindelige dyreværnslov med krav om hensyntagen til dyrets fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov.
Krav til dagslys i stalden	Ja	Nej
Krav om antallet af liggepladser	Ja, minimum én per ko	Nej
Krav om daglig motion	Ja	Nej
Krav om afgræsning om sommeren	Ja, fra d. 15. april til 1. november skal alle dyr over 4 måneder have adgang til græs i minimum 6 lyse timer om dagen.	Ingen krav
Ko og kalv skal gå sammen minimum 1 døgn	Ja	Ingen krav
Kalvens suttebehov skal dækkes	Ja	Ingen krav
Krav om mælkefodring af kalve	Ja, i min. 3 måneder	Nej
Krav om øko-foder	Ja, 100 %. Dog må en del af foderet være fra marker, som er under omlægning til økologi.	Nej
Gensplejset foder tilladt	Nej	Ja
Tilbageholdelsesfrist efter medicinsk behandling	Ja, dobbelt så lang som i konventionel produktion.	Ja
Maksimum for transporttid til slagteri	Ja, maks. 8 timer i alt	I specialkøretøj op til 29 timer, fordelt på to perioder med en times pause på en p-plads.
Grovfoder	Minimum 60 %	Ingen krav



KALV MED SUT

Når en kalv kommer til verden i en økologisk bedrift, får den lov til at være hos koen i mindst ét døgn efter fødslen. I erkendelse af at det kan være en barsk oplevelse for kalven at komme fra sin mor, kræver økologi-reglerne, at den skal have dækket sit suttebehov. For eksempel ved hjælp af en suttespand, som kalven drikker mælk af. Økologiske kalve er sikret mælk i de første tre måneder af deres liv, og når kalven er en uge gammel, skal den have selskab af mindst én anden kalv i sin boks. Der er ikke tilsvarende regler i det konventionelle landbrug.

TRANSPORT OG SLAGTNING

Køer og kalve i Danmark har en forholdsvis kort transporttid til slagteri, fordi der ligger slagterier over hele landet. Men for at være helt sikker på, at økologiske dyr ikke udsættes for udmattende transport, er det indført i de danske økologiregler, at kvæg og svin fra økologiske bedrifter højst må transporteres i otte timer.

Konventionelt kvæg kan transporteres op til 29 timer uden at komme ud af lastbilen, hvis blot dyrene får vand, mens bilen holder stille i en time.